Nro 79.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 5. PAZDZIERNIKA 1801 ROKU W SOBOTĘ

z Wilna V. S. 29. Września.

Dzień dzisieyszy nad inne uroczysty i pamiętny będzie dla tey stolicy Jak tylko z Moskwy przyszła wiadomość o zakończoney Koronacyi MONARCHY ALEXANDRA I. i IMPERATOROWEY JMCI ELZBIETY ALEXIEJEWNY. Wszystkie stany obywatelstwa ubiegać się zaczeły z oswiadczeniem nayczulszey radości. Dało przykład liczne duchowieństwo. Kościoł Katedralny przed 30. lat zapadły, millionowym nakładem, staraniem Biskupa i Kapituły, szczodrobliwością s. p. PAWŁA I. naprawiony, do niewidzianey w narodzie przyszedł okazałości. JW. Biskup, Alexandra Newskiego Kawaler Kossakowski dzień radosny całey Monarchii przeznaczywszy na poświęcenie świątyni naywspanialszey, dopełnił ten obrządek w przytomności Rządowych Osob, znacznieyszych obywatelów, i niezliczonych tłumów zgromadzonego ludu. Zakończył akt Kazaniem z ambony mianém, zachęcaiąc gorliwie słuchaczów do dziękczynienia i modłów za długie dni i szczęśliwe panowanie Monarchy, ktory miłosierdziem i dobroczynnością, ROSSYĄ ożywił. Gdy się to działo w Katedralnym Kościele; po wszystkich całego miasta świątyniach odprawowało się nabożeństwo przy śpiewaniu Te Deum i odgłosie dzwonów. Po południu Uniwersytet Wileński Monarszą protekcyą szczegulniey zaszczycony, odprawił publiczne posiedzenie. Za zgromadzeniem się do Akademickiey sali pierwszych osob w Prowincyi Stanu woyskowego, duchownego i cywilnego. JW. Rektor, Prałat, i Kawaler Stroynowski wyraził naprzod pobudki powszechney radości, uszanowania, i wdzięczności Nayłaskawszemu PANU. Nastąpiło zatém czytanie rozmaitych wierszy i mów do okoliczności stosowanych, przez kilku Professorów.

Wieczorem i przez noc całą miasto było oświecone; bawiła naybardziey patrzących illuminacya ratuszu, Gubernatorskiego pałacu, szkoły Zydowskiey, bramy Akademickiey, domu Policyi, i wielu innych; wszystkie w allegorycznych figurach wyrażały wdzięczność narodu całego za dobrodzieystwa, przywiązanie do Tronu, losów szczęśliwych nadziei. Zastanawiał naybardziey każdego portret Nayiaśnieyszego PANA jaśnieiący na bramie Akademickiey z napisem szczęśliwie z Horacyusza dobranym. *Vultus ubi Tuus affulsit, populo gratior et dies.* Nazaiutrz JW. Generał Lieutenant Szef batalionu artyllery tu konsystuiącego, i Kawaler Kapcewicz za Trocką bramą, dał kosztowny Faierwerk, jakiego w tém mieście za ludzkiey pamięci nie widziano. Cyfry Monarsze, kolumny i piramidy, Kościoły i gaie sztucznym pałaiące ogniem, rac tysiące; odgłos armat, zprowadziły tysiące ludu, które z trudnością ogarnęła obszerna równina. Nakoniec we Wtorek miasto Wilno wzbogacone darem summ znacznych; oswiadczaiąc należną wdzięczność, z rana było przytomne uroczystemu nabożeństwu w Kościele parafialnym S. Jana z cechami i paradą; wieczorem wszystkie domy powtórnie oświecono.

z Mińska 22. Września.

Na podziękowanie Panu Bogu za szczęśliwie odbyty w Moskwie Akt nayradośnieyszey Koronacyi IMPERATORA JMCI i IMPERATOROWEY ELZBIETY, naprzód d. 15 odprawiło się nabożeństwo w Rzymsko-Katolickiey Katedrze w obecności licznego zgromadzenia Duchowieństwa i ludu ze szczegulną gorliwością; nakoniec w dniu dzisieyszym uroczyste i powtórne, zrana w Soborze Greko-Rossyiskiey Cerkwi przy okazaniu powszechney radości; trochę później w Katedrze Katolickiey, staraniem Pasterza Dyecezyi JW. Biskupa Orderów Kawalera Dederki na tę porę wspaniale dokończoney i przyozdobioney gustownem malowaniem. Po Mszy śpiewaney przez Officyała i Kustosza Katedralnego Łastowskiego, miał Kazanie do uroczystości stosowne Kaznodzieia Katedralny X. Krzyżanowski. Liczne zgromadzenie obywateli chętnie czyniąc ofiarę wierności napełniało świątynię. JW. Wice Gubernator ze wszystkiemi urzędnikami Cywilnemi; JW. Generał i Szef regimentu w mieście będącego z Officyerami innym przodkowali. Duchowieństwo całe obrządkiem każdemu wyznaniu właściwym przesyłało modły do Niebios gorliwe za długie i szczęśliwe panowanie Monarchy. Magistrat tuteyszy w zupełney okazałości i porządku, tłum ludu niezliczony assystował Nabożeństwu — D. 18. odprawił się w témże mieście obchod otwarcia szkoł głównych Gubernii Mińskiey w przytomności Wice-Gubernatora Sokołowskiego, wszystkich urzędników, i wielu dystyngwowanych gości; JP Stulgiński Professor wymowy miał rzecz stosowną do edukacyi publiczney w pięknem słow i myśli wyborze; po którey nastąpiło zwykłe klas otwarcie, jakoteż umieszczenie w nich uczniów podług pilności i zasług.

z Moskwy V. S. 21. Września.

Naszeburgskiego regimentu muszkietyerów Połkownik Landsberg naznaczony kommendantem. Zmarły Połkownik Staroskolskiego muszkietyerów Snurnicin wymazuie się z rang listy. Połkownik Briuchow będzie kommendantem 5. strzelców połku. Baltyckiey flotty galerney Kapitan 2. rangi Bucharin uwalnia się od służby z rangą i mundurem. Kapitanowie flotty. X. Trubecki, Miasojedow, Sariczew 2, von Kruze, von Moller, zostaią Kapitan-Kommandorami.

Za naywyższym roskazem Generał Prokuror Beklészow donosi Bieleckiego powiatu Chorążemu Faszczowi proszącemu o zmianę sądu Kompromisarskiego z X. Woronecką, i roskaz publikowania, ażeby wszyscy Sukcessorowie X. Floryana Woroneckiego sami lub przez Plenipotentów dowodzili prawo, jeśli maią jakie do maiętności Nosowicze porządkiem przepisanym; jeżeli zaś Faszcz koniecznie ma się stawić przed sądem Kompromisarskim, aby mu wolno było sąd mieć nie w S. Petersburgu, lecz w tey Gubernii gdzie leży maiątek: ponieważ Kompromis naznaczony mocą Naywyższego zezwolenia, o czém nieraz jeden Faszczowi donoszono; mieysce zaś tego sądu stosownie do teyże woli Naywyższey determinowane w S. Petersburgu, o czém także Faszcz był uwiado-

miony; więc on iuż nie powinien Monarchę zatrudniać prosbami nie wartemi względu żadnego.

z Wiednia 3. Pazdziernika.

Rapporta od granic Tureckich przychodzące są dziś bardzo niepewne; w iednych widziemy że Jańczarowie przeczytawszy Ferman Sułtański, w którym nie tylko ich Monarcha buntownikami nie nazywa, lecz owszem żołd zaległy każe wypłacić, i w Belgradzie mieszkać pozwala, natychmiast uwięzionego Baszę Wodzem naywyższym okrzykneli, przez czas długi strzelaiąc z armat i ręczney broni, paląc ognie na znak powszechney radości. Inne doniesienia bynaymniey o tém zdarzeniu nie wspominaią, twierdząc że rokoszanie wzmacniaią się w Belgradzie, gotowi na wszelki przypadek; albowiem pewną odebrali wiadomość, że syn więźnia od kilku Baszów posiłkowany ciągnąć zamyśla przeciw miastu. Ostatnie listy wzmiankuią że Belgrad zdradą miał bydź wydany żołnierzom Paswana Oglou. To pewnieysza co doniosł goniec z Constantinopola że się rozpoczeło Alexandryi obleżenie z takiém dla Anglików powodzeniem, iż Generał Menou widział się przymuszonym prosić naprzód o zawieszenie broni, nakoniec w dniach ostatnich Sierpnia potwierdzić ugodę w Cairze, 27. Czerwca podpisaną. — W Królestwie Neapolitańskiém obawiać się trzeba rozruchów domowych; wielka panuie zawziętość i nieprzebłagana nienawiść między zapalonemi demokratami i stroną Tronowi przychylną; każda sobie odnawia świeżą ieszcze pamięć wzaiemnego prześladowania, klęsk, konfiskaty, mordów, i wygnania. Ledwie obecność weysk Królewskich i Francuzkich zdoła powściągnąć zapalczywych, którzy na własną zgubę lecieć oslep gotowi. Słychać że wkrótce Soult część armii swoiey do stolicy na załogę wprowadzi.

Rada Monarsza iuż miała piewsze posiedzenie; prezydował Cesarz Jmć, w krótkiey przemówie wyraziwszy czego się spodziewa po Ministrach wybranych z wieku. Graf Trautmansdorf między niemi został bez Departamentu. Podkanclerzy Cobenzl ma pensyi roczney 40 tysięcy zł. ryńs: pałac iemu dano gdzie lat 40 mieszkał Xiąże Kaunitz. Krewny iego Graf Filip iadący przez Francyą do Paryża odbierał naywyższe honory; lud Ambassadora witał iako Anioła pokoiu, okrzykiem radośnym, dzwonieniem; woyska pod bronią stawały, z armat ognia dawano. — Legat Papieski Kardynał Caprara przez Bononią, Mantuę, Insprück, Szwabią, Strasburg iedzie na poselstwo, ponieważ drogi zwyczayne przez Piemont, Szwaycary, Sabaudyą śniegiem są zawalone. — Do Triestu przybyło wiele statków Amerykańskich z cukrem, kawą, korzeńmi; Angielskich liczba się zmnieysza; handel wzrasta. — Że wszystkich regimentów armii Cesarskiey Arcy Xiąże Karol uwolnić kazał żołnierzy, którym czas kapitulacyi upłynął; korpusy ochotników rozwiązano. — Arcy Xiąże Antoni podziśdzień pierwszego nie brał święcenia, co iest dowodem że interes elekcyi Biskupich w Niemczech nie rozwiązany. Król Jmć Pruski wyraźnie oświadczył przez Ministra Dohm w Münster, że obranego Biskupa nigdy nie uzna; czyli zaś kray Munsterski przez indemnizacyą przeydzie pod berło Domu Brandeburgskiego, albo się dostanie któremu z Xiążąt zprzymierzonych, w żadnym przypadku nowo obrany Biskup nie otrzyma zamiany lub nadgrody w Państwie Niemieckiém. — Ambassador Francuzki Champagny miał wstępną audyencyą u Cesarza; świta iego składa się z 82 osób

z Constantinopola 12. Września.

D. 17 Sierpnia zprzymierzone woyska Tureckie i Angielskie zaczeły obleżenie twierdz Alexandryiskich; cóżkolwiek mówili dawniey Francuzi, nauczyło doświadczenie, iż niedobytemi nie były, aniteż opatrzonemi w żywność na czas długi, ani nakoniec iednomyślny był garnizon i determinowany sławę nabytą do ostatka utrzymywać. Ledwieśmy albowiem opanowali po 10 dniowey pracy iedno i drugie odległeyszych od miasta stanowisko, które później mogły Francuzom kommunikacyą przerywać od lądu; wraz Menou d. 26 Sierpnia prosił o zawieszenie broni; wnet przystąpiono do kapitulacyi, którą nazaiutrz przez Wielkiego Wezyra, Kapitana Baszę, i siebie podpisaną, Hutchinson odesłał do Londynu. Ten przystąpiwszy pod Alexandryą na czele 20 tysięcy Anglików, nie licząc naszego żołnierza, wzywał naprzód nieprzyiacioł do złożenia broni, grożąc szturmem, który trzy razem armie przypuścić miały; odpowiedział dumnie Menou, że republikantski żołnierz śmierci się nie lęka. Po takowém oświadczeniu zwyciężyć lub umrzeć należało; inaczey zrządziła niezgoda u Francuzów domowa; malkontenci wodza przymusili do szukania ugody z tém większą skwapliwością, im mnieyszą miał nadzieię bydź z Europy posiłkowanym. Tak więc niezgoda i niekarność wydarła RPtey osadę z którey korzystać spodziewała się na wieki. Od czasu dawnego nigdy żaden goniec tak prędko z Egiptu nie przybył, iak ten który nam przyniosł w dniach 14 wiadomość długo pożądaną.

z Londynu 25. Września.

Następca Tronu Xiąże Wallii zachorował; czynia lekarże nadzieię że iuż z niebespieczeństwa wyszedł. — Lord Nelson bawi na lądzie u i przyiacioł w Deal mieszkaiących; żyie wesoło i wspaniale; woyna w ogulności niszcząca narod wielkie niektórym z naszych Admirałów dostatki przyniosła przez morską zdobycz, i nadgrody ood Tronu wyznaczone. — Breve Oyca S. do Biskupów Francuzkich nie było zmyślone; Nuncyusz Erskine bez wątpienia kopią pisma podał każdemu z Emigrantów; zgromadzili się kilkakroć na radę w liczbie 18; oświadczywszy naprzód że tak mała liczba nie iest mocną prawo pisać dla wszystkich wygnania towarzyszów, podzielili się sami na dwie części; większa podobno stosować się chce do myśli Piusa 7; mnieysza owczarni swoiey odstępować niechce; iińi na czasu zamierzonego krótkość narzekaią. Ta zaś wiadomość będzie wątpliwą że Graf d' Artois namawiał Biskupów, ażeby nie potwierdzali przyzwoleniem swoiém konkordatu spokoyność mogącego przynieść narodowi w materyach tyczących się sumnienia i religii. — Xiąże d' York oświadczył głośne nkontentowanie z tego co widział w Essex, Suffolck, Norfolk, gdzie ogromne uczyniono przygotowania do obrony; w zamku Dover złożyć kazał 6 miesięczną żywność dla 5 tysiączney załogi. — Jeńców Francuzkich, którzy się znaydowali po miastach, przeniesiono na okręta. — Trzy regimenta piesze rząd posyła do Gibraltaru, tyleż do armii wschodniey, i 500 iazdy. — Lud wynosić się z Anglii nie przestaie; niedawno na 4 statkach z Londondery do Ameryki przybyło dusz 1492, 300 z Liverpole. Jeden zapobieżenia strasźliwey emigracyi sposob; ażeby dobrowolnym wygnańcom lepiey w domu było niż za granicą.

Posyłanie gońców do Paryża, innych ztamtąd przyiazd do naszey stolicy, iakożkolwiek częsta iest kommunikacya, iuż tu nie zastanawia nikogo; nawet umilkły pogłoski o pokoiu prędko spodziewanym, podpisaniu warunków przedugodnych. — Słychać iż woyska Pruskie za poważném posrzednictwem pierwszych Mocarstw ustąpią z Hanoweru, dziś utrzymywanie ich co miesiąc kosztuie kraiowi 180 tysięcy talarów; nie mogąc tak wielkich znieść ciężarów regencya deputatów do nas przysłała prosząc o pożyczenie znaczney summy. — Na wyspach Bahama d. 22 Lipca doświadczono burzy strasźliwey; szkoda wynosi więcey 100 tysięcy FS. żaden z okrętów nie zatonął; wiele na piaskach osiadło. — Admiralicya codzień posyła statki wodą i żywnością ładowne dla opatrzenia flott zamykaiących Rochefort, Brest, Boulogne, i Texel. Tyle okrętów mamy Anglicy, że wszystkie osadzić razem nie podobno maytkami; z wielości ta dla nas korzyść, że gdy ieden się zepsuie, drugi wnet mieysce zastąpi; przez co liczne

zawsze flotty i zupełne są na morzu. — W Bre-
steúskim porcie ma panować niezgoda między
maytkami Hiszpańsk. Francuzkiey flotty; pierw-
si oświadczyli że bić się nie będą przeciw An-
glikom, póki flotta ich od Francuzkiey nie bę-
dzie odłączona. — W Surinam ziawiła się go-
rączka żółtą zwana. Flottę kupiecką z wysp
Antylskich płynącą do Europy wiatr rozpędził;
z okrętów 130, ledwie 60 przybyło do portów.
Pokazało się z ostatnich rapportów, że wszyst-
kie powieści o panowaniu Generała Toussaint na
wyspie S. Domingo, ogłoszeniu iey niepodległą
Francuzom, żadnego do prawdy podobieństwa
nie miały.

Odebraliśmy wiadomość z Egiptu d. 25
Lipca. Kraiowi mieszkańce własnych współziom-
ków, mianowicie kobiety przedawać zaczynaią.
Choroby rozmaite mianowicie oczu zagęściły się
w obozie Angielskim, tak dalece że znaczna część
żołnierzy nie zdatna do służby; Generałowie
Doyle, Craddok legli z innemi; Generał kommi-
sarz Motz umarł. Lord Keith zabrał statek
Francuzki, który podobno płynął do Alexandryi.
Hutchinson liczył pod bronią 20 tysięcy ludu. —
Dnia wczorayszego Lord Nelson znaczną część
swoiey flottylli wysłał do Kapitana Sommerville,
który port Boulogne zamyka; sam często pisze
do Lorda S. Vincent, z morskiemi i lądowemi
Officyerami rozmowę miewa; z czego wnosiemy
że o nowey wyprawie myśli ku brzegom nie-
przyiacielskim; iakoż podobno lepiey byłoby atta-
kować, niżeli spokoynie czekać, aż ukończy Buo-
naparte przygotowania swoie — Czekamy wkrót-
ce wiadomości o wyprawie naszey do portów
Brezylijskich. — Tron Krolewski w Izbie Parów
nowo postawiony wspaniale, ze złota odarli zło-
dzieie ostatniey nocy. — Słychać że flotta go-
tuiąca się w Cadix płynie na morze Adryatyc-
kie; Admirał Truguet zabrawszy we Włoszech
30 tysięcy lądowego żołnierza, wysadzi do Gre-
cyi, złączy się z Passwanem Oglou, i zawoio-
waniem Prowincyi Ottomańskich w Europie nad-
grodzi stratę Egiptu.

z Paryża 25 Września.

Zaczeliśmy rok 11 RPtey; dzień doroczny
tey pamiątki obchodzono u nas obrządkiem bez
porównania uroczystszym, aniżeli 14 Lipca. Fa-
ierwerków, illuminacyi, gonitw rozmaitych, bie-
siady pospólstwu daney, muzyki rozległe pola
napełniaiącey, tłumów niezliczonego ludu, tea-
trów otwartych każdemu bez płaty opisywać
nie będziemy; każdy się łatwo domyśli, że w tak
wielkiém mieście rząd nieoszczędzał wydatku
żadnego, wspominaiąc Francuzom epochę nieda-
wną ich wolności; to uwagi godna że w millio-
nowym tłumie i ścisku żaden smutny przypadek
się nie zdarzył; bo nawet bogatsi tę ludzkość
zachowali, że każdy stawił się pieszy, gdzie go
chęć i ciekawość wzywała. Dla dobrych oby-
watelów inny był widok nad inne milszy i po-
wabnieyszy; liczne sklepy na mieyscu osobném
umyślnie zbudowane, gdzie wszystkie Departa-
menta na widok wystawiły całemu narodowi
naycelnieyszy owoc pracy, rękodzieł i przemy-
słu swoiego; północne linony i batysty; Loire
korunki, blondyny, Leman szale, Nethes muśli-
ny, Vienne papier w świecie pierwszy; Calais
sukna, Rodan kroazy; Creuze kobierce; Charen-
te wódkę; Ain tokarskie roboty, Oise kartuny,
Sedan Kazimiry; Pelletier mechanik osobę 16
aryi ciągle graiącą na flecie, dzieło podobne o-
wey, którą niegdy Vaucanson Paryż zadziwił.
Wszystkie zaś okazywane rękodzieła, zdaniem
iednomyślném znaiących się, są naylepszego ga-
tunku. Pierwszy Konsul sam z wielką paradą oglą-
dał wszystkie sklepy, z artystami, manufakturzys-
tami rozmawiał, wypytywał się pilnie każdego iak
wiele ma uczniów, towarzyszów, warsztatów, iak
fabrykę wydoskonalił, czym utrzymuie, co zyskał
i czego się spodziewa. Tak niegdy w Turinie czy-
nił Karol Emmanuel, rękodzieła też u Piemont-
czyków kwitnęły.

Jedney tylko rzeczy w tym dniu Buona-
parte nie uczynił, co we zwyczaiu miał Lu-
dwik 14. gdy z Colbertem rozkrzewiał prze-
mysł w narodzie; zakupuiąc corocznie za pe-
wną summę towarów, drugą darem rozdaiąc.
Pierwszy Konsul nic nie kupił; wymówić to
można skarbowym niedostatkiem, i określoną wła-
dzą doczesnego urzędnika w szafowaniu docho-
dów publicznych; to jednak zawsze prawdą bę-
dzie, że on radą, zachęceniem, opieką wskrze-
sił obumarły przemysł u Francuzów; kupcy i
manufakturzystowie nadgrodę pracy swoiey znay-
dą w pilności, rzetelności, oszczędności; by-
leby przeszkod niezwykłych i łupieztwa nie
znali, jak u nas było pod rządem Jakobinów.
Z żalem widzieliśmy teraz, że zamożny i prze-
mysłem kwitnący dawniey Lyon, nic nam no-
wego nie pokazał. Poznaie narod i cenić umie
starania i usilność Konsula o dobro powszech-
ne; przetoż gdy się ukazał na teatrze, gdzie ta-
iemnice Izidy grać miano, powstał oklask pow-
szechny, radośne okrzyki, głośne życzenia i bło-
gosławieństwo, tłum ludu i narodowey czuło-
ści oświadczenie, naystarszym z Francuzów przy-
pominały ów dzień radośny, w ktorym Ludwik
15, po swoiey w Metz chorobie tytułem uko-
chanego Króla ozdobny, raz pierwszy ukazał się
w Paryżu. Szczęśliwość narodu zupełną byłaby,
gdyby pierwszy Konsul cokolwiek na tym ob-
chodzie wyrzekł o pokoiu spodziewanym z An-
glikami; lecz gdy rząd milczy, upaść muszą pry-
watne szepty o armisticium, ettc przygotowa-
nia do wielkiey wyprawy coraz rosną; woyskom
w okolicach S. Malo, Havre, ettc. rozłożonym,
do Brestu i Boulogne ściągnąć jak nayśpiesz-
niey kazano; w tych dwóch portach liczemy te-
raz więcey 60. tysięcy rycerstwa.

W Marseille, lazarety, koszary przysposo-
bić zalecił Konsul na przyięcie 12. tysięcy lu-
dzi, 1200 koni i wielbłądów z Egiptu spo-
dziewanych; tamże przesłano znaczne summy na
żołd i opatrzenie. — Dyrektorem dóbr narodo-
wych został Stanu Konsyliarz Duchatel z pensyą
25. tysięcy liwrów; mieć będzie 8. pomocników,
z których każdy kosztuie corok skarbowi 18 ty-
sięcy. — Malarz David dwa wielkie portrety
Konsula Buonaparte; wyobrażony jest rycerz na
koniu przebywaiący górę S. Bernarda; niepo-
dobna opisać doskonałość dzieła godnego 16. wie-
ku u Włochów; jeden z portretów mieć chce
Król Jmć Hiszpański. — Graf Kaliczew d. 24.
pożegnał Konsula; Graf Marków miał pierwszą
audyencyą bez tytułu jednak dyplomatyczne-
go. — Filozofia Kanta silnie głowy Francuzkie
zatrudniać poczeła. U nas jak i wszędzie po-
dobno, Królewiecki literat znalazł stronników
i przeciwnych. Villers dzieła jego przetłuma-
czone ofiarował institutum narodowemu; ta tyl-
ko jedna w nich przywara, że do zrozumienia
nie podobne. Sam pierwszy Konsul, któremu
trudno jest zarzucić niedostatek rozsądku i po-
ięcia, przez Ministra Chaptal prosił Kanta aże-
by mu przysłać raczył krótki wykład nauki i
systematu swoiego. — Jest u nas kilku polity-
ków, którzy spodziewaią się wkrótce zawiesze-
nia broni z Anglikami; kapitaliści zaś tey nadziei
nie maią i papiery spadły kilko procentami. —
Admirał Rossyiski Kiąże Nassau Siegen jadący
do Hiszpanii, tu niedawno przybył. — Garne-
rin prosił o tytuł aeronauty RPtey; odpowie-
dziano iż oprócz niego nikt się nie stara o to;
towarzysze podróży d. 14. Lipca nadpowietrz-
ney od Ministra nadgrodę w pieniądzach, bro-
ni otrzymali.

Od granic Włoskich 16. Września.

Vilay Campo Biskup Minorki był w Rzy-
mie, i wyiechał do Londynu dla ułożenia in-
teressów swoiey dyecezyi; Ociec S. przyiął go
łaskawie, i tytułem Assystenta stolicy Papiez-
kiey ozdobił. Graf de Marsan bywszy Poseł
Króla Jmci Sardyńskiego w Paryżu, d. 2 przez
Rzym udał się do Neapolu. Generał Solignac
przyiąwszy kommendę w Ankonie, zbiera may-
tków do osadzenia trzech fregat Neapolitańskich,
które do taiemney wyprawy należeć maią; kil-
kaset Francuzów z Neapolitańskiego kraiu po-
wróciło do Romanii. — W Liwornie ogło-
sił Agent Amerykańskich Stanów, że się już
woyna zaczeła z Tripolitańczykami; statek ich

od 14. armat, 80. ludu, wzięty, w potyczce stracił zabitych 20, ranionych 30. — Komiſsya rządowa Cisalpińska odebrała liſt od Konsula Buonaparte, ktory ią wzywa, ażeby się zatrudniała pilnie administracyą, póki nowa Konstytucya nie da inney rzeczom postaci, co wkrótce ma nastąpić. Teyże Komiſsyi zlecono utwierdzenie rządu przyſzłego. — W Turinie Generał Colli pracuie nad uformowaniem woyska Piemontskiego; dóm dla inwalidów w Nice założony. — Generał Rochambeau kommendant Liguryi odiechał do Paryża; służyć będzie w armii na wyprawę Angielską przeznaczoney; mieysce jego w Genui Sahuguet zastąpił. — Rząd Francuzki chętnie potwierdził umowę przez Generała en chef Murat zawartą z Cisalpinami względem utrzymywania woysk Francuzkich we Włoſzech. Cisalpini zaciągać maią 18. tysięcy ludu na pomnożenie woyska narodowego. — Pod Raguzą ukazała się eskadra Angielsko-Turecka.

z Hagi 26. Września.

Odmianę w kraiu naſzym niedawno zdarzoną, naylepiey obiaśni odezwa Dyrekteryatu do Batawów. Izba pierwſza prawodawczego zgromadzenia, mówią, odrzuciła większością dwóch tylko głosów pismo władzy wykonawczey, ktora cały narod wzywała do przyięcia lub odrzucenia nowey konstytucyi. Teraznieyſza zamieſzaniem raczey niż rządem zwać się powinna; bo ſzczegulnym tylko zyskom kilku osob dogodna, narod zbliża do ruiny. Chcieli prawodawcy odiąć ludowi władzę mówienia i stanowienia o losie swoim i przyſzłych pokoleniow; chcieli woynę domową zapalić. Naſzym obowiązkiem było zniſzczyć zamiary ſzkodliwe. Użylismy więc naydzielnieyſzych srzodków, ażeby prawodawcy zgromadzić się iuż nie mogli na mniey potrzebną radę; niech wprzód narod myśl swoię oswiadczy. Batawowie; z żalem i boleścią sądziemy postępek równych nam obywatelow; lecz pozwolić nie możemy aniteż wińnismy, ażeby głos narodu całego tłumiono, garstka zaś urzędnikow tłumaczyć smiała wolę wſzystkich powſzechną, nawet nie chcąc się pytać co myślą przecie wſzyscy. Szukamy waſzey woli współziomkowie; innego celu nie maiąc prócz dobra powſzechnego. Zastanowcie się nad proiektem nowey Konstytucyi, radząc się własnego przekonania i światła. Idzie tu o dobro waſze i potomków; obierzcie co się podoba. Badźcie też zupełnie spokoyni; Dyrektoryat potrafi ukrócić ludzi zuchwałych, którzy własną wolę na mieyscu narodowey postawić chcieli ettc. tak pospolicie w domowych niezgodach jedni drugich obwiniaią obywatele o zdradę i przestępstwo, gdy w rzeczy samey nie idzie jak tylko o rząd i władzę do którey strony należeć maią.

Gdybysmy samym sobie zostawieni byli Batawowie, gwałtowny postępek Dyrektorów mógł dać przyczynę do krwi przelania i woyny domowey. Dzięki teraz Generałowi Augereau! ten z Francuzkim żołnierzem spokoyność utrzymuie; zkąd wnosiemy, że nasi zprzymierzeńce żądali u nas odmiany rządowey. Wodz pomieniony niedawno uroczyscie święcił dzień doroczny założenia RPtey. Tenże do woysk Francuzkich i Batawskich odezwę wydał zalecaiąc ażeby do następuiących seymików d. 1. Pazdziernika żadnym sposobem żołnierz nie wpływał. Rewolucya staie się przyczyną, że 15. tysięcy Francuzów zostanie u nas 4. tygodnie dłużey niżelismy rozumieli; Augereau nie póydzie z niemi do Departamentów Belgickich przed d. 15 Listopada. — Odmawia się pogłoska że Admirał de Winter na czele całey Batawów potęgi morskiey do Boulogne póydzie; dla tego dzis Anglicy pomnożyli okrętów swoich liczbę na brzegu naſzym. — Prawdziwa była wiadomość że Dyrektorowie spór o prezydencyą wiedli; do tego nawet przyſzło, że znak oney, młotek jeden drugiemu z rąk wyrywał; co się więcey stało nie wiemy; podobno żaden z 5. przez wstyd prawdę obiawić nie zechce; to pewna, że wrzawa zakończyła się wołaniem o ratunek które podnieśli Haersolte Bezier i Pyman, którzy dwóm kollegom Ermerins i Swinden odporu dać nie mogli. En quo Discordia...

z Bareuth 20. Września.

Między papierami u emigranta Imbert Colomés znalezionemi postrzeżono wiele pięknych rysunków, prywatną korrespondencyą z krewnemi; to wſzystko wrócili Prusacy właścicielowi. Wkrótce stawią się przed sądem Lavarenne i Precy; jeżli będą winnemi, rząd ich wprawdzie nie wyda Francuzom, lecz według praw kraiowych ukarze; jako winowayców Stanu 3. klaſsy. Koſzt sądowy zwyczaiem w Pruskiey Monarchii przyiętym; RPta Francuzka musi zapłacić, ponieważ dowodzi emigrantom, że przeciw bespieczeństwu i intereſsom własney oyczyzny czynić zamyslali.

Za dozwoleniem mieyscowego Rządu czyni się ninieyſze uwiadomienie, że zeſzły Jan Karpowski Szambel: byłego Dworu Poll: uczyniwſzy wzmiankę w pierwſzych testamentach o swoich dawnych długach za granicą, a mianowicie: w Gdańsku Bogusławowi Hartmanowi czer: zł: 29, Karolowi Berginowi cz: zł: 25, Andrzeiowi Buchoezowi cz: zł: 15, Jakóbowi Grabinskiemu cz: zł. 30, Johanowi Kumerowi cz: zł: 50, Tobiaſzowi Bombrowi cz: zł: 20, Krystyanowi Lange cz: zł. 17; na Wołyniu Cypryanowi Telatyckiemu cz: zł: 28, Katarzynie Krupskiey cz. zł: 100; w Xtwie Mazowieckim Stanisławowi Zielińskiemu Stolnikowi Łomżyńskiemu cz: zł. 200, Karolowi i Ewie Osuchowskim cz: zł. 25, Stanisławowi Barczyńskiemu cz: zł: 5; w ostatnim zaś, referuiąc się do pierwſzych, nie wyraził czyliby te zaspokoione były; a przeto gdy takowe wynaleść się mogące długi są przyczyną zastanowienia exekucyi dyspozycyi Testamentowey co do rospisanego maiątku tegoż Karpowskiego, azatym czyni się z dozwolenia Rządowego obwieſzczenie, gdyby tak w kraiu jako i za granicą być mogący zeſzłego Jana Karpowskiego Kredytorowie, a ſzczegulnie wyżey wyrażeni dowody swoie przed upłynieniem na dniu 1. Januar: 1802. dziesięcio miesięcznego w pierwſzych ogłoſzeniach zamierzonego terminu przed exekutorem Testamentu zeſzłego Karpowskiego Podkomorzym Rzeczyckim i Kawalerem Wołłowiczem w miescie Wilnie będącym prezentowali; albowiem po uchybieniu wyrażonego terminu cały funduſz po zeſzłym Karpowskim pozostały rozdany będzie i nic w ręku exekutorowie zostanie. — Datt w Wilnie 27. 7bra 1801.

W skutek Ukazu Rządowego pod dniem 3cim Msca Augusta w Ru teraznieyſzym 1801 do Magistratu Wileń: wyſzłego, względem wzięcia towarow na przedaż przez publiczną Licytacyą Żydowski Szeyny Lipmanowey na satysfakcyą jey Wierzycieli przez Policyą zaiętych i zregestrowanych. — Magistrat uskuteczniaiąc zalecenie Rządowe: zawiadamia wſzystkich Kredytorow do Szeyny Lipmanowey pretensye maiących; ażeby wſzyscy naydaley w 4ch tygodniach od daty teraznieyſzey jawili się do Magistratu z preteſsyami swoiemi, inaczey póydą w amiſsyą.

JP. Doktor i Censor Hayman mieszka na S. Jańskiey ulicy w Domu Gucewicza N. 331.